

Forsørgelsesydelse.

Reformer har som bekendt fyldt en del i de seneste år og haft indflydelse på mange af vore voksnes tilværelse.

Når man ser på ændringerne, er det vigtigt at skelne mellem forsørgelsesydelsen og de kompenserende ydelser.

Forsørgelsesydelsen er den økonomiske ydelse, som borgeren skal betale sin husleje, mad, tøj, personlige fornødenheder mm. med, ligesom andre borgere i samme situation.

De kompenserende ydelser gives ud fra en borgers særlige behov for støtte og kan handle om hjemmehjælp, støtteperson, bostøtte, mentor, hjælpemidler, merudgifter knyttet til handicappet osv. De ydes efter et konkret skøn og som hovedregel ikke ud fra borgerens økonomiske situation.

Med reformerne følger nye ydelsesformer, der er forskellige betingelser knyttet til at opnå – ligesom alle former for ydelser.

Jeg vil nedenfor kort ridse betingelserne for de forskellige ydelser op.

Kommunerne skal fortsat foretage en individuel konkret helhedsvurdering af den enkeltes behov, ligesom kommunen skal være opmærksom på, om borgeren kan have behov for hjælp efter anden lovgivning.

Kommunerne foretager således et skøn, og det er forskelligt, hvorledes dette skøn udøves.

Førtidspension:

Fra 1.1.2013 kan førtidspension først tilkendes personer over 40 år.

Betingelserne er de samme som tidligere:

- At arbejdsevnen er varigt nedsat
- At alle revalideringsmæssige muligheder – inkl. muligheden for fleksjob – skal være afprøvet

Der skal tilbydes ressourceforløb

Der er fortsat mulighed for, at borgere ml. 18 og 39 år, hvor det er åbenbart, at arbejdsevnen aldrig vil kunne forbedres, vil kunne tilkendes førtidspension.

Fleksjob:

De overordnede betingelser for fleksjob:

- At arbejdsevnen er varigt og væsentligt begrænset
- At alle relevante foranstaltninger har været afprøvet, herunder forsøg på omplacering på arbejdspladsen – med mindre det er åbenbart formålsløst

Der skal tilbydes ressourceforløb

Fleksjobbere tilkendt før 1.1.2013 vil kunne fortsætte med hidtidige ordning, indtil de skifter job. De vil således kunne modtage en "almindelig" løn svarende til taksten inden for arbejdsområdet, selv om de arbejder færre timer og på beskyttede vilkår.

Hvis ovennævnte fleksjobbere skifter job, bliver de omfattet af de nye regler, der trådte i kraft 1.1.2013 og som går ud på:

- At borgeren får løn svarende til den arbejdsindsats, man yder – altså ikke nødvendigvis det timetal, man er på arbejde.
- Lønnen suppleres op med et tilskud, der max. kan udgøre 98 % af max. dagpengesats
- Nye fleksjob vil være midlertidige – max 5 år, hvorefter det skal vurderes, om borgeren fortsat opfylder betingelserne. Borgere under 40 år kan bevilges flere fleksjob

Revalidering:

Kan bevilliges personer med begrænsninger i arbejdsevnen, så deres muligheder for at forsørge sig selv og sin familie forbedres.

Revalidering kan både tilkendes personer, som har været på arbejdsmarkedet og personer, som skal støttes for at komme det.

Hvis der er behov for aktiviteter med et erhvervsmodnende eller afklarende sigte til at afklare det egentlige erhvervsforløb, kaldes det forrevalidering. Ydelsen under forrevalidering vil typisk svare til kontanthjælp eller uddannelseshjælp.

Kontanthjælp/uddannelseshjælp:

Lov om en aktiv socialpolitik (Aktivloven) er ændret pr. 1.1.2014.

De overordnede betingelser for at modtage ydelser er:

- At borgeren har været ude for ændringer i sine forhold
- At ændringerne bevirker, at borgeren ikke kan sørge for sig selv og sin familie
- At behovet ikke kan dækkes gennem andre ydelser.

Der skelnes mellem under og over 30 år, idet reglerne for over 30-årige ikke er ændret i det væsentlige, bortset fra at der er strammet op om rådighedskravet og krav om arbejde.

For under 30-årige skal kommunen vurdere, om der er tale om:

- Uddannelsesparate, som umiddelbart vil kunne gå i gang med en uddannelse
- Aktivitetsparate, som er personer, der ikke umiddelbart kan gå i gang med en uddannelse.

Unge, der vurderes uddannelsesparate, skal hurtigst muligt i gang med uddannelse og støttes hertil. I ventetiden skal de i nyttejobs.

Unge, der vurderes aktivitetsparate – og det kan typisk handle om unge med ASF –, skal støttes til uddannelse. Det kan ske i form af en individuelt tilrettelagt uddannelsesrettet indsats, mentor, tæt og hyppig opfølgning mm.

Den unge får ret til en koordinerende sagsbehandler, der skal sikre, at indsatsen over for den unge er tværfaglig og koordineret på tværs af kommunens afdelinger og andre myndigheder.

Hvis en ung vurderes aktivitetsparat, bevilliges tillige et *aktivitetstillæg*. En individuel tilrettelagt uddannelsesindsats kan vare flere år, idet der skal tages hensyn til særlige behov og vanskeligheder. Der kan ydes f. eks. læse-, skrive- og regneundervisning, brobygningsforløb, virksomhedspraktikker mm.

Kontanthjælpen for under 30-årige er stort set fjernet og erstattet af uddannelseshjælp, der svarer til SU.

Den uddannelsesrettede indsats for under 30-årige flyttes fra Jobcentrene til UU-centre, erhvervsskoler eller særlige centre, hvis kommunen opretter sådanne.

Unge på STU kan modtage uddannelsesyndelse, men den vil ikke være formueafhængig i de 3 år, uddannelsen kan være.

Ressourceforløb:

Siden 1.1.2013 har kommunerne skullet tilbyde ressourceforløb af ml. 1 og 5 års varighed til unge under 40 år, som har komplekse vanskeligheder ud over ledighed, som har modtaget længerevarende offentlig forsørgelse, og som efter anden indsats ikke har kunnet øge sin tilknytning til arbejdsmarkedet, eller til personer, hvor kommunen vurderer, at der er behov for en længerevarende indsats, før de kan nå et konkret beskæftigelsesmål.

Der kan undtages for borgere, hvor det på grund af svær sygdom eller betydelig funktionsnedsættelse må antages at være formålsløst at udvikle arbejdsevnen i et ressourceforløb.

Ressourceforløb skal typisk tilbydes, inden der kan tilkendes fleksjob eller førtidspension.

Kommunerne skal etablere rehabiliteringsteams, der skal sikre en tværfaglig indsats.

Som altid bør man sikre sig at få skriftlige afgørelser – som skal begrundes og der skal gives lovhenviisning – og evt. aktindsigt, så man kan følge med i, hvilke tiltag der iværksættes i kommunen.

Den unge har jo altid ret til bisidder, ligesom han/hun kan give fuldmagt til forældrene om at få kopi af breve mm.

Ulla Kjer
Februar 2016